

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

22. Vtrum solus Artaxerxes Iudæis potestatem fecerit Ierusalem
instaurandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

P.
H. Philippi

Chronolo
vet. Testam

A 1 V
17 2

sacra oc-
curritur.

illud à quo numerantur hebdomades peculiare aliquid ac præcipuum
quod reliquis edictis minimè conueniat: hoc uerò nihil aliud esse, quod
reuera uti decretum erat, opus ipsum deinceps uergeri cæperit, quod
tineri nondum potuerat. Hoc autem glossèma indiget explanatione. *U*
vult post decretum, mox ita processisse ad edificationem, ut eam nulla
vis hostium remoraretur; id iure negari potest: quia Angelus solent
hebdomadam designat edictum siue exitum sermonis, ut iterum ad
rusalem, siue extemplò opus fuerit completum, siue aliqua remota
bus iniecta fuerit, ut putant omnes, qui ante annum 20. Artaxerxis
hebdomadas. Satis est, quod facta fuerit potestas Urbis de nouo condenda
ut reuera, à tempore huius edicti, usque ad Christum Ducem 69. hebdomades
intercederent, post quas, hoc est, septuagesima hebdomada Christi-
retur, ac in dimidio illius hebdomadæ, sacrificium & hostia legis
ficeret. Hæc enim in communi quærent auctores, ut hebdomadam
lum definiant. Itaque superfluum videtur inquirere, utrum vis edicti
tis per elusa fuerit, nec ne. Etsi enim ij, qui epocham horum 490. annorum
annum 20. Artaxerxis affigunt, modò ab edicto, modò ab ipsa
flauratione annos enumerent; quia utrumque in idem ferè tempus
tamen iure negant, ex Scriptura colligi, indultum & rei indultæ per
vno eodemque anno contigisse.

QVÆSTIO XXII.

*Vtrum solus Artaxerxes Iudæis potestatem
Ierusalem instauranda.*

1. Opinio
affirmat.
2. Negat
probabi-
liss.

1. **A**ffirmant Sulpitius, Lyranus, Lucidus &c. quos sequuntur
& Salianus ad annum m. 3609. num. 4. idque ex eo probant, quod
Cyri & Darij decretis Urbis restituendæ nulla mentio habeatur.
2. Longè uerò probabilior est eorum sententia, qui etiam à Christo
cultarem concessam tradunt, ut Africanus à S. Hieronymo relatus
ait, ad Cyri regis imperium Iudæos templum & Urbem, & muros eius adificari
isse, prohibentibus in circuitu nationibus, ne impleteretur opus, quasi hoc rex
asserit Eusebius lib. 8. Dem. 2. Basilii Seleuciensis demonstrat, contra
Iosephus lib. 11. Antiq. cap. 1. ubi clarè narrat, Cyrum conuocatis
apud Babylonem Iudæis dixisse, se illis permittere, ut proficiscerentur in patriam
eumque Ierosolymam, & Dei templum adificent denuo. Quibus assensurum

4. p. Theſum, Annot. 31. Petavius lib. 12. cap. 31. Ianſenius cap. 122. Concord. Sanctius Dan. 9. num. 90. Fauet Suarius 3. p. diſp. 1. ſect. 2. §. Quidam igitur. Imò Deus hoc ipſum per Iſaiam olim prædiſſe videtur, cap. 44. v. 26. qui dico Ieruſalem, habitaberis. q. d. Ego te ò Ieruſalem à Chaldæis everſam per Cyrum reedificabo & reſtaurabo, inquit ibidem Cornelius. Et ver. 28. Qui dico Cyro, paſtor meus es, & omnem meam voluntatem complebis. Qui dico Ieruſalem. Aedificaberis, & templo: fundaberis. Vide loci illius interpretes, ac in primis S. Hieronymum, qui de Cyro agens; huic, inquit, Deus inſpiravit, vt ſuam faceret voluntatem, & illius præcepta completeret, ſignanterque addidit: qui dico Ieruſalem, aedificaberis, & templo, fundaberis. Sub Cyro enim iuſſum eſt, vt ædificaretur Ieruſalem, & templum, cuius tantum illo vivente iacta ſunt fundamenta. Hæc S. Hieronymus. Ecce cap. 45. v. 13. De Cyro loquens Propheſia ſic vaticinatus eſt: ipſe aedificabit civitatem meam.

3. Reſpondet Torniellus illo ann. m. 3609. num. 4. apud Iſaiam, vel civitatem pro templo uſurpatam eſſe, vel Propheſiam non de materiali murorum ſtructura loqui, ſed de civili ædificatione, que ſit, per civium coadunationem, inquit, & cohabitationem. Idem ferè Sahano ibidem dum ait: ea propheſia eſt, non decretum principis: ibique civitas proprie pro civium congregatione ponitur, non pro murorum ædificio.

Effugium
Tornielli.

4. At verò longe potiore eſt mihi S. Hieronymi & aliorum interpretatio, qui docent propheſiam Iſaæ, non eſſe quidem principis decretum, ſed verum de futuro principis decreto vaticinium, nec ſolum templi reſtaurandi; ſed Urbis etiam reſtituendæ. Neque mihi perſuadeo Propheſiam nomine civitatis templum ſolum intellexiſſe: hæc enim duo, templum, inquam, & civitatem clare diſtinguit, & ſicuti de mater. ali ſtructura templi vaticinatur; ita ſine ambiguitate, de materiali Urbis reparatione loqui cenſendus eſt. Ad hæc Iudæi in patriam reduces, non ſolum templi fundamenta ex indulto Cyri poſuere, ſed & materiale civitatis fabricam aggreſſi ſunt, extruentes muros eius; & parietes componentes. I. Eſdræ 4. v. 12. Quem locum duriuſculè exponit Torniellus dum ait: ſi verum eſt, quod ibi hoſtes calumniabantur, nimirum, quod Iudæi tunc etiam Urbem aliquo modo ædificarent: certe id non de expreſſa Cyri licentia faciebant. Sic enim aut lacerantem de re notoria mendacium hoſtibus Iudæorum impingitur, aut temerariæ præſumptionis nota Iudæis, ſine iuſta ratione inuritur.

Conuelli-
sur Iſaia
de Cyri
decreto
vaticina-
tum.

5. Etiam ſub Dario Hyſtaſpis Urbem reſtaurari ceptam, patet ex Aggæo, c. 1. v. 2. & 4. vbi eos caſtigat, qui ſuis ædibus erigendis plus æquo intèti, ædis ſacræ fabricam negligebant. Nunquid tempus vobis eſt, vt habitetis in domibus laqueatis, & domus iſta deſerta? Deinde 3. Eſdræ cap. 4. v. 43. quamvis apocrypho, magnæ tamen auctoritatis libro, dicitur Dario: Memor eſto voti, quod vouiſti, aedificare Ieruſalẽ.

Darius
urbem re-
ſtituendẽ
indulſit.

Quæſt. Chron. P. 3.

d d

Et

Et v. 63. *Ut ascenderent, & edificarent Ierusalem, & templum.* Est Ierusalem Sanctij, Petri, &c.

*Occurrit
our tacita
abiectioni.*

6. Nec obstat, quod in Cyri & Darij diplomatis solius templi fiat mentio: templum enim magnificentissimum erat futurum, & unica Basilica: ideo non decebat, ut in medijs Vrbis combuere videtur inter mapalia rustica, quasi in pago cuius pernio constitueretur. Denique restituenda facultate, admodum ieiuna erat templi de novo constructio. Templum religionis causa, erat principale: Vrbis ædes & membra tam de templo licentiam, tanquam necessario accessoria sequerentur. Sanctius, Suarius, Petrius &c. Vir nobilis non magni faceret licentiam, si famulitij decentis comitatus ei denegetur.

QVÆSTIO XXIII.

*Quomodo dicatur Christus post 62. hebdomadas
cidendus, & sacrificium in dimidio hebdomada
dis desitutum.*

*Post 69.
hebdomada
da Christi
stus est ba
pizatu.*

1. **C**VM Daniel cap. 9. v. 25, dixisset: ab exitu sermonis, ut iterum edificaretur Ierusalem, usque ad Christum Duce[m], hebdomades septem, & hebdomada una erunt, &c. subiecit v. 26. Et post hebdomades sexaginta duas occidetur Christus. Notandum 1. hic numerari 7. & 62. hoc est, 69. hebdomadas, viginti annis, non infantem, sed Ducem, & Legislatorem, id est, usque ad ultimum tempus: quando, inquit Theodoretus, ad Iordanem apparuit, quatuordecim annis, docere, & miracula facere, Saluator & Dominus noster cepit. Idem tenet Hieronymus in Annalium. Quam interpretationem sequuntur, plerique recentiorum interpretes, ne dicam omnes, ut Perer. li. 10. in Dan. q. 17. Dionysius Laertius laudat & sequitur Sanctus in hoc cap. nu. 119. Iansen. c. 122. Concordia Prol. 43. Cornel. Mariana, Sa, Menoch. in huius vaticinij explanatione.

*Hic una
hebdomada
continet
7. annos.*

2. Notandum 2. hanc supputationem non esse singulorum annorum hebdomadam, ut sit sensus: ab exitu sermonis usque ad Christum sunt 69. hebdomadas, non plures, nec pauciores hebdomades. Et si septuaginta hebdomadae constant annis 483. non est tamen hoc oraculum ita rigide accipiendum, ut anno 484. siue anno 1. hebdomada septuagesima, Christus se debuerit fati: sed, ad oraculi veritatem, quod currite septuagesima hebdomada Christus Dux ad Iordanem comparuerit, parte æterno attestante: *Ecce filius dilectus*, Matt. 3. Quemadmodum si quid post tres dies euenturum dicitur, est opus, ut prima hora, quarta diei contingat: sed sufficit, si quarta die exacta representetur, nisi forte, aliquid ex alio capite ad idem tempus

P.
H. Philipps

Chronologia
vet. Testam

A IV
17